

Projekt biografii.

Mieczysław Naglik
(oraz Józefa Naglik
z d. Szuba)

Wirgiliusz Szuba.

WSTĘP.

Wydarzenia zarówno przed wybuchem pierwszej wojny światowej w 1914r. jak również podczas jej trwania wpłynęły znacząco na losy rodziny Szubów. Jako wygnanci z Wołynia wędrowali po rozległych obszarach carskiej Rosji od 1910 do 1922 roku. W końcu powrócili do wolnej i niepodległej Polski.

Syn Stanisława i Katarzyny Szubów - Wirgiliusz urodził się 8 września 1912r. w miejscowości Balta na Ukrainie. Miejscowość ta położona jest nad rzeką Kodymą w odległości około 40km. na wschód od rzeki Dniestr.

Wirgiliusz Szuba miał liczne rodzeństwo - trzech braci - Władysław (ur. 1910r.), Wiktor (ur. 1915r.), Romuald (ur. 1922r.) oraz trzy siostry - Józefę (ur. 1917r.), Bronisławę (ur. 1919r.), Julię (ur. 1925r.)

W 1922 roku rodzina Szubów przybyła do Polski i po odbyciu kwarantanny dla rodzin wojskowych osiedliła się w Sarnach na Wołyniu. Od 1928 roku zamieszkała w Wilnie. Tutaj Wirgiliusz ukończył szkołę średnią pomyślnie zdając maturę. Przez pewien czas studiował na Wileńskim Uniwersytecie im. Stefana Batoryego. Ze względu na trudną sytuację materialną rodziny musiał przerwać studia i podjął się pracy zarobkowej.

Związek Harcerstwa Polskiego - druh i harcerz.

Harcerską drogę Wirgiliusz Szuba rozpoczął w 1922r. w Sarnach na Wołyniu. W 1928 roku uczestniczył w Zlocie Chorągwi Wileńskiej Z.H.P. Po przeniesieniu się rodziny w 1928 roku do Wilna należał do dziewiątej drużyny imienia Władysława Syrokomli. Pełnił w niej kolejno funkcję zastępowego, przyboczego i drużynowego. Między innymi uczestniczył w historycznym Światowym Zlocie Harcerstwa w Spale, którego gospodarzem był Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki.

W sierpniu 1939r. został powołany do wojska polskiego.

W 1945 roku Wirgiliusz Szuba wraz z poślubioną w 1943r. małżonką Marią przyjechał na Ziemię Odzyskaną. Po krótkim pobycie w Zielonej Górze Szubowie osiedlili się w Lubniewicach. Tam Wirgiliusz Szuba pracował jako nauczyciel i wychowawca młodzieży w internacie. W roku 1948 przenieśli się do Międzyrzecza Wielkopolskiego na Ziemi Lubuskiej - oraz pracował tam w szkolnictwie, a także był instruktorem harcerskim.

Cały okres pobytu w Międzyrzeczu to oddana służba pedagogiczna i działalność harcerska. Od razu podjął się prowadzenia jednej z pierwszych drużyn harcerskich przy szkole podstawowej. Prace instruktora pełnił do ostatniej chwili swego życia. Był zawsze gotów do spotkań z młodymi ludźmi, których „zarażał” harcerską przygodą. Towarzyszył im w rajdach, spotkaniach, obozach harcerskich i ogniskach. Oni natomiast szybko odkrywali w nim swojego „mistrza”.

A jak wspominają Go harcerze w Międzyrzeczu Wkp?

„W kwietniu mija kolejna rocznica śmierci jednej z najbardziej znanych postaci w historii Międzyrzecza - Druha Wirgiliusza Szuby.

Był on jednym z pierwszych instruktorów, którzy na Ziemi Międzyrzeckiej rozpoczęli harcerską robotę”. Dziś stał się legendą międzyrzeckiego harcerstwa. Jego pełna poświęcenia służba instruktorska oraz nieustraszone dążenie do przekazywania harcerskich ideałów staczącym Go młodym ludziom, zapewniło Mu miejsce w sercach i pamięci wielu mieszkańców Międzyrzecza” - Robert Pielak.

Druh Wirgiliusz Szuba zmarł 2 kwietnia 1990 roku w Międzyrzeczu Wielkopolskim. Pochowany został na cmentarzu komunalnym w obecności harcerzy, którzy odprowadzili Go na „Wieczną Wartę”. Aktualnie imię Druha Wirgiliusza Szuby nosi 17 Drużyna Harcerska „Wagabunda”. Pamięć o Nim jest wciąż żywa wśród międzyrzeczskich harcerzy.

ZOŁNIERZ WOJSKA POLSKIEGO oraz ARMII KRAJOWEJ.

W sierpniu 1939 roku Wirgiliusz Szuba jako sierżant rezerwy został powołany do odbycia służby wojskowej w armii polskiej. W kampanii wrześniowej walczył między innymi w bitwie nad Bzurą, pod Sochaczewem oraz w obronie Warszawy. Po kapitulacji stolicy dostał się do niewoli niemieckiej. Udało mu się zbiec w trakcie transportu do Oflagu. Po dotarciu do Wilna włączył się do działalności w ruchu konspiracyjnym harcerstwa tak zwanych SZARYCH SZEREGÓW. Został także żołnierzem Armii Krajowej po ukończeniu kursu podchorążych przy pierwszym batalionie Oddziału A.K. Wilno-Śródmieście.

Od grudnia 1943 roku do maja 1944 roku dowodził plutonem w 2 kompanii III Samodzielnego Oddziału Brygady Partyzanckiej A.K. Wilno. W okresie realizacji planu „Akcja Burza” brał udział w działaniach partyzanckich prowadzonych przez 2 Zgrupowanie 1 Brygady Wileńskiej Armii Krajowej. W skład tej Brygady wchodziła 5 kompania szturmowa zwana także „Małą Błyskawicą”. Dowodzona ona była przez podporucznika Kosmowski (pseudonim „Starża”) oraz sierżanta podchorążego Wirgiliusza Szubę (pseudonimy: „Chudzik”, „Sambor”).

W rejonie Suderwy na początku lipca 1944 roku - jego kompania szturmowa przeprowadziła pomyślnie udane natarcie - likwidując punkt obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela „Luftwaffe”. Wzięto przy tym do niewoli 9 jeńców. Jednocześnie zdobyto przeciwlotniczy lekki karabin maszynowy, radiostację o napędzie rowerowym, 8 karabinów, wóz amunicyjny z dużą ilością granatów i naboju.

Następnie Wirgiliusz Szuba zorganizował w ramach 5 kompanii szturmowej grupę cyklistów. Została ona w nocy 5 lipca 1944 r. wystana przez „Juranda” (Czesława Grombaczewskiego) do dworu Zameczek pod Wilnem, gdzie było jedyne suche przejście przez błotnistą rzeczkę Suderwiankę. 5 kompania miała we dworze utworzyć czatę bojową, zwrócić frontem w kierunku Wilna.

Kompania szturmowa później wzięła udział w bitwie w rejonie wsi Krawczyny, która zakończyła się 13 lipca 1944 r. W bitwie tej zginęło wielu żołnierzy - partyzantów wileńskiej Brygady A.K.

Wirgiliusz Szuba dnia 14 lipca 1944 r. wraz ze swymi podwładnymi zajął się pochowaniem 76 poległych w tej bitwie z Niemcami w lesie koło Stacyjek Męki Pańskiej w Kalwarii Wileńskiej.

Opisy wydarzeń z tamtych dni znajdują się w wielu opracowaniach.

UWAGA MOJA: Na wstępie przy tym jedno należy nadmienić, a mianowicie: w opisie błędnie podano imię Szuby jako Wilhelm, prawidłowo powinno brzmieć: WIRGILIUSZ SZUBA.

Do opracowań tych należą między innymi:

- 1) Romana Koraba-Zebryka w książce p.t.: „Operacja Wileńska A.K.” wydanie z 1985 r. na stronach 151, 385, 386.
- 2) Edmunda Banasikowskiego w książce p.t.: „Na zew Ziemi Wileńskiej” wydanie z 1990 r. na stronie 260
- 3) Jerzego Suwikły w książce p.t.: „Rachunki nie zamknięte” na stronach 285, 286, 287.

4) Jolanty Adamskiej, Ludwika Świdy, Stefana Matusewicza w książce wydanej przez Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w Bibliotece Wileńskiej Rozmaiłości w Bydgoszczy. Tytuł książki jest następujący: „Miejsca bitew i mogiły Żołnierzy Okręgu Wileńskiego Armii Krajowej” - na stronach 58, 59, 60.

5) Akcje zbrojne oddziałów i brygad partyzanckich Okręgu Wileńskiego Armii Krajowej wyszczególniono również w kalendarium ważniejszych wydarzeń w pierwszym numerze „PAMIĘTNIKA” Okręgu Wileńskiego A. K. z 1997 roku. Tamże komisja historyczna na stronach 16 oraz 17 pod pozycjami 110 oraz 112 podała informacje o walkach z wojskami niemieckimi w rejonie Suderwy i wsi Krawczuny.

ZAKOŃCZENIE.

Za swego życia Wirgiliusz Szuba zwracał się do członków swojej Rodziny z następującą prośbą: „Gdy kiedykolwiek wypadnie odwiedzić WILNO, w ramach organizowanych wyjazdów okolicznościowych, pragnę, aby udano się do Kalwarii Wileńskiej - miejsca, gdzie pochowałem swoich podkomendnych Żołnierzy poległych pod Krawczunami, którzy w tym miejscu zaciągnęli „WIECZNA WARTĘ”

Natomiast w Międzyrzeczu Wielkopolskim, na Ziemi Lubuskiej, Wirgiliusz Szuba został pochowany na cmentarzu komunalnym w mundurze harcerskim. W klapie miał umieszczoną lilijkę harcerską. Płytę nagrobną przyozdobiło tablicą z godkami: Polski Walczącej, Orła z koroną oraz napisem A. K. Wilno na tle narodowej flagi biało-czerwonej.

Przy okazji nadmienamy, że jest to pierwsze opracowanie biogramu o Ś.P. Wirgiliuszu Szubie. Dotąd nigdzie nie publikowano w wydawnictwach kombatanckich o jego działalności w Wojsku Polskim oraz w Armii Krajowej Okręgu Wileńskiego.

Handwritten text at the top of the page, appearing to be a list or notes.

SAKONZEMEL

Main body of handwritten text, possibly a letter or report, with several lines of writing.

Lower section of handwritten text, continuing the notes or letter.